BELASTINGMAATREGELEN 2027 SITTARD-GELEEN

Colofon
Belastingmaatregelen 2027
12-11-2026

Samenstelling
Gemeente Sittard-Geleen
Financiën
Postbus 18
6130 AA Sittard

Inlichtingen
Tel: 14 046

INHOUDSOPGAVE

1. BELEIDSKADER GEMEENTELIJKE BELASTINGEN 3

1.1 BELEIDSKADER 3
1.2 GEMIDDELDE INDEXERING 2027 4

2. VOORSTELLEN GEMEENTELIJKE BELASTINGEN EN TARIEVEN 5

2.1 GEMEENTELIJKE WOONLASTEN 5
2.2 VOORSTELLEN INZAKE KOSTENDEKKENDHEID 6
2.3 OVERIGE VOORSTELLEN GEMEENTELIJKE BELASTINGEN EN RECHTEN 8

3. OVERZICHT GEMEENTELIJKE BELASTINGEN EN RECHTEN 9

3.1 INLEIDING 9
3.2 ALGEMENE BELASTINGEN 9
3.3 AFVALSTOFFENHEFFING EN RIOOLHEFFING 18
3.4 RECHTEN 21
3.5 LEGES 26

1. BELEIDSKADER GEMEENTELIJKE BELASTINGEN

1.1 BELEIDSKADER

In de programmabegroting paragraaf lokale heffingen 2027 is het kader van de gemiddelde gemeentelijke woonlasten voor 2027 nader uitgewerkt.

Besluitvorming over aanpassingen van de verordeningen en tarieven voor 2027 vindt plaats door het voorstel belastingmaatregelen 2027 waar dit boekwerk een onlosmakelijk onderdeel van uitmaakt.

Voor het gemeentelijk belastingkader 2027 gelden de volgende uitgangspunten:

- De belastingtarieven worden geïndexeerd. Beleidsmatige verhogingen worden alleen uitgevoerd als er sprake is van noodzakelijke investeringen op het gebied van afval en riool. Het indexpercentage wordt op basis van de meicirculaire 2026 vastgesteld op 3,4%. Daar waar van het percentage van 3,4% wordt afgeweken wordt dit expliciet en onderbouwd aangegeven.

- Bij de OZB worden niet de tarieven geïndexeerd doch wordt de opbrengst met 3,4% geïndexeerd.

- De opbrengsten van de algemene heffingen hondenbelasting, toeristenbelasting en reclamebelasting zijn als algemene belastingen weliswaar vrij besteedbaar doch hebben op basis van bestuurlijke keuzes binnen deze gemeente het karakter van een bestemmingsheffing (maximaal 100% kostendekkend), voor zover er dekkingsmiddelen zijn.

- Lastenverdeling naar rato van draagkracht op basis van redelijkheid en billijkheid. De gemeente doet op basis van dwingend wettelijk voorschrift niet aan (fiscale) inkomenspolitiek. Er is bepaald dat de hoogte van een gemeentelijke belasting niet afhankelijk mag worden gesteld van het inkomen, de winst of het vermogen

- De afnemer van gemeentelijke diensten (leges, rioolheffing) en vervuiler (afvalstoffenheffing) betalen.

- De gemeentelijke dienstverlening is maximaal 100% kostendekkend. Alle kosten worden gedekt door de opbrengsten van de diverse gemeentelijke retributieve heffingen.

1.2 GEMIDDELDE INDEXERING 2027

Voor de indexering van de gemeentelijke belastingen en heffingen gebruiken wij vooral de in de meicirculaire 2026 van het gemeentefonds opgenomen verschillende indexeringspercentages personele en materiële kosten. Voor de gemeentelijke belastingen gebruiken wij een gemiddeld percentage van 3,4%. De rechten voor afval en riool indexeren wij niet. Bij deze heffingen begroten wij op basis van de verwachte kosten en opbrengsten.

Voor de volgende tarieven stellen wij voor om niet te indexeren:

- Parkeertarieven
  De parkeertarieven voor 2027 worden niet verhoogd. De parkeertarieven hebben een relatie met meerdere factoren die van belang zijn voor goed functionerende stadsdeelcentra. Hier is een ander afwegingskader op van toepassing dan een indexering. Dit is ook het geval voor de privaatrechtelijke tarieven zoals garages.

- Legesverordening
  De tarieven uit hoofdstuk 2 van de Legesverordening (Omgevingswet) worden niet geïndexeerd. In 2026 is weer gebleken dat de gemiddelde bouwsommen zodanig zijn gestegen door o.a. inflatie en economische invloeden, dat bij gelijkblijvende tarieven er een hogere opbrengst te verwachten is. Hierdoor is er geen indexatie nodig om rond de 100% kostendekkend te blijven.

- Hondenbelasting
  Hondenbelasting heeft binnen deze gemeente het karakter van een bestemmingsheffing. Dit houdt in dat de insteek is om de opbrengsten nagenoeg gelijk te houden aan de kosten en in geen geval te laten uitstijgen boven de kosten. Om die reden wordt hier afgezien van toepassing van de index van 3,4%. De tarieven voor belastingjaar 2027 blijven dan ook ongewijzigd ten opzichte van die van belastingjaar 2026.

2. VOORSTELLEN GEMEENTELIJKE BELASTINGEN EN TARIEVEN

2.1 GEMEENTELIJKE FISCALE WOONLASTEN

De gemiddelde gemeentelijke woonlasten bestaan uit de gemiddelde aanslag OZB-woningen, de gemiddelde afvalstoffenheffing en de rioolheffing.

Tabel Gemiddelde gemeentelijke woonlasten

	2026	2027	wijziging	percentage
OZB tarief woning	0,1491%	*0,1491%*		
Gemiddelde WOZ waarde woning	€ 366.000	*€ 366.000*		
Gemiddelde OZB-aanslag woning	**€ 545,00**	***€ 545,00***	***p.m.***	***p.m.***
Vastrecht afvalstoffenheffing	€ 242,00	€ 283,00		
Gemiddeld variabel recht (Diftar) incl. milieupark	€ 119,00	€ 122,00		
Gemiddelde afvalstoffenheffing	**€ 361,00**	**€ 405,00**	**+ € 44,00**	**+ 12,2%**
Rioolheffing	**€ 242,00**	**€ 252,00**	**+ € 10,00**	**+ 4,1%**
Gemiddelde woonlast	**€ 1.148,00**	***€ 1.202,00***	***+ € 54,00***	***+ 4,7%***

Ten tijde van het opstellen van dit rapport is de definitieve prognose van de WOZ-waarde 2027 nog niet ontvangen.

Om de mutatie van de woonlasten voor de inwoners te kunnen bepalen gaan wij voor de WOZ-waarden uit van de prognose van de BsGW. De eerste prognose belastingjaar 2027 wordt eerst op 15 oktober 2026 verwacht. In bovenstaande berekening staan dus voor 2027 nog de waardes per 1 januari 2025 (belastingjaar 2026). In de raadsvergadering van november 2026 worden voorshands de OZB-tarieven 2026 voor 2027 gehandhaafd, En vervolgens kunnen dan de OZB tarieven 2027 in de raadsvergadering van december 2026 definitief worden vastgesteld.

In hoofdstuk 3 worden de belangrijkste ontwikkelingen en genomen maatregelen in het kader van de tariefontwikkeling van de OZB-woningen (3.2.1), afvalstoffenheffing (3.3.1) en rioolheffing (3.3.2) toegelicht.

2.2 VOORSTELLEN INZAKE KOSTENDEKKENDHEID

2.2.1 Onderzoek kostendekkendheid

Een onderzoek naar de kostendekkendheid, in hoeverre de opbrengsten de kosten van een bepaalde dienst dekken, voeren wij jaarlijks uit. Dit is zowel een wens van de Raad, een verplichting vanuit de Gemeentewet als ook een verplichting vanuit het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) voor een aantal rechten en heffingen. Verder is van belang dat vanuit de fiscale jurisprudentie steeds meer strengere eisen worden gesteld aan de kenbaarheid van en inzicht in de fiscale kostentoerekening.

Naast dit rapport wij conform de richtlijnen van het BBV de kostendekkendheid op hoofdlijnen weer in de paragraaf lokale heffingen van de programmabegroting 2027.

Zowel de opbrengsten als de kosten dienen op het niveau van de gehele (leges)verordening en niet per individuele dienst of groep van diensten bezien te worden. Het is aan de gemeenteraad om te bepalen welke deel van de kosten die toegerekend mogen worden daadwerkelijk verhaald worden via de tarieven.

Bij de rechten en bestemmingsheffingen onder artikel 229 Gemeentewet dient er sprake te zijn van een aanwijsbare tegenprestatie door de overheid. Voor de vaststelling van de rechten zijn wij gehouden aan het vereiste dat de geraamde opbrengsten de geraamde kosten niet mogen overschrijden. Er dient dus sprake te zijn van ten hoogste kostendekkende tarieven.

2.2.2 Toerekenbare kosten

Er mogen alleen kosten worden toegerekend aan de belastingen en heffingen die direct met de dienstverlening samenhangen.

Tot de toe te rekenen kosten behoren onder andere:

- Directe loonkosten
- Overheadkosten (o.a. financiën, juridisch, ambtelijke huisvesting, ict, facilitair, etc..)
- Directe materiaalkosten
- Perceptiekosten (kosten heffen en invorderen)
- Kosten bezwaar en beroep gericht tegen de belastingheffing of belastinginvordering
- Kosten oninbaarheid
- Kosten kwijtschelding
- BTW compensatiefonds kosten
- Voorlichtingskosten, voor zover niet samenhangend met beleidsvoorbereiding en beleidsvaststelling.
- Kosten met betrekking tot handhaving, toezicht en controle mits het hier de eerste controle op het nakomen van vergunningverlening betreft of specifiek samenhangt met de verleende dienst zoals de milieucontrole bij afvalstoffenheffing

De overhead rekenen wij extracomptabel toe aan de verschillende rechten en heffingen. De methode van toerekening van de overhead is vastgesteld door de Raad in de financiële verordening. Het overheadtarief voor 2027 bedraagt € 41.614 per fte per jaar. Dit is gebaseerd op een nieuwe berekenmethode, aan de hand van de kadernota overhead van de commissie BBV uit november 2023. Het afsprakenkader overhead is eerder al bij de begroting 2025 vastgesteld.

2.2.3 Niet toerekenbare kosten

De kosten die niet direct met de dienstverlening samenhangen, mogen niet doorberekend worden. Het gaat hierbij om onder meer:

- Kosten voor algemene beleidsvoorbereiding
- Kosten met betrekking tot handhaving, toezicht en controle
- Kosten van inspraak- en bezwaarprocedures, met uitzondering hetgeen bij toerekenbare kosten genoemd wordt

2.2.4 Maximaal 100% kostendekkendheid

Het is niet mogelijk om voor alle gemeentelijke belastingen en rechten 100% kostendekkend te zijn. Voor bepaalde leges gelden maximale wettelijke tarieven (bijvoorbeeld identiteitsbewijzen en rijbewijzen). In sommige gevallen is er sprake van basisproducten die wij als gemeente in het kader van dienstverlening altijd moeten aanbieden. Denk daarbij aan de uitgifte van paspoorten en rijbewijzen.

Kruissubsidiering

Bij activiteiten waarbij meerdere tarieven in één verordening staan, kan zich de vraag voordoen op welk niveau de kostendekkendheid moet worden getoetst. Het uitgangspunt daarbij is toetsing op verordeningenniveau, dus niet per tarief (activiteit), waarbij de geraamde kosten van alle benoemde activiteiten worden gedekt door de gezamenlijke opbrengsten uit de te heffen belastingen. Hierdoor is zogenoemde kruissubsidiëring mogelijk: een verwacht overschot bij de ene activiteit wordt gebruikt voor de dekking van een verwacht tekort bij een andere activiteit. Het is dus niet nodig om de kostendekkendheid per activiteit te bepalen.

2.3 OVERIGE VOORSTELLEN GEMEENTELIJKE BELASTINGEN EN RECHTEN

Onderstaande voorstellen worden verder toegelicht in hoofdstuk 3 overzicht gemeentelijke belastingen en rechten.

Tabel Overige voorstellen

		Belasting/ Rechten/Leges
A	Continueren van de parkeermaatregelen 2023 door het niet verhogen van de overige vergunningen en kraskaarten in 2027.	Parkeerbelastingen
B	Niet indexeren van de tarieven hondenbelasting	Hondenbelasting
C	Niet indexeren van de tarieven uit hoofdstuk 2 van de Legesverordening	Leges omgevingsrecht

Voor een nadere toelichting op de voorstellen verwijzen wij naar de toelichtingen bij de betreffende verordeningen in hoofdstuk 3.

3. OVERZICHT GEMEENTELIJKE BELASTINGEN EN RECHTEN

3.1 INLEIDING

In dit hoofdstuk behandelen wij alle gemeentelijke belastingen en rechten met de belangrijkste wijzigingen.

3.2 ALGEMENE BELASTINGEN

In deze paragraaf behandelen wij alle algemene gemeentelijke belastingen en de parkeerbelasting met de belangrijkste wijzigingen. De tarieven van deze belastingen mogen meer dan kostendekkend zijn.

De algemene belastingen zijn:

- Onroerende zaakbelastingen (OZB);
- Roerende zaakbelasting;
- Precariobelasting;
- Reclamebelasting;
- Hondenbelasting;
- Toeristenbelasting;
- Parkeerbelastingen.

3.2.1 Onroerende Zaakbelasting (OZB)

Het OZB-tarief is gebaseerd op de OZB-opbrengst in samenhang met het WOZ-areaal als heffingsrondslag. De OZB-opbrengst wordt bepaald door de WOZ-waarde te vermenigvuldigen met het OZB-tarief. Ieder jaar worden de WOZ-waarden opnieuw bepaald en aangepast. Ons beleid is om de wijzigingen van de WOZ-waarde te compenseren door een neerwaartse aanpassing van het tarief. Hierdoor heeft een verandering in de WOZ-waarde op zich geen invloed op de OZB-opbrengst en op de gemiddelde aanslag OZB.

De WOZ-waarde is de fiscale waarde (heffingsgrondslag) die door BsGW wordt aangeleverd.

Wijzigingen in de WOZ-waarden kunnen ontstaan door:

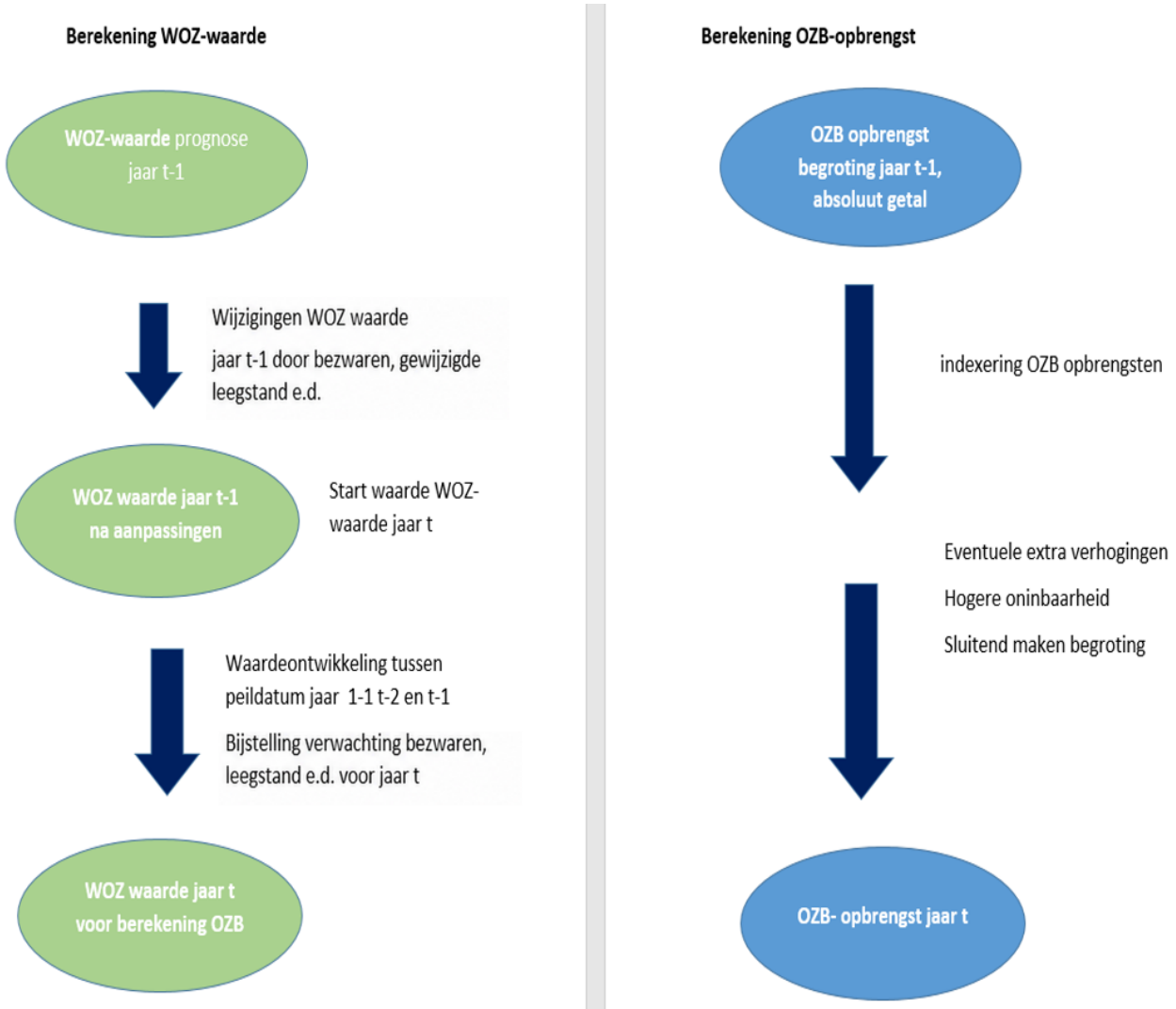
- Te honoreren WOZ-bezwaar en WOZ-beroepschriften;
- Leegstand bij gebruikersheffing niet-woningen;
- Jaarlijkse waardeontwikkelingen.

Mutaties in het areaal kunnen wel gevolgen hebben voor de OZB-opbrengsten, want deze worden in beginsel niet gecorrigeerd via het tarief.

De gemeente is vrij om te bepalen hoeveel opbrengsten ze wil ophalen uit de OZB. Wij ontvangen hiervoor wel een korting op het gemeentefonds.

Op de volgende bladzijde is er ter verduidelijking een stroomschema opgenomen. Met het jaar T wordt hier bedoeld het OZB-belastingjaar 2027. Met het jaar T-1 wordt dan bedoeld het WOZ-refertejaar 2026. De OZB 2027 wordt immers geheven op basis van de WOZ-waarde met waardepeildatum 1 januari 2026.

Berekening WOZ-waarde en OZB-opbrengst

Berekening OZB-tarief

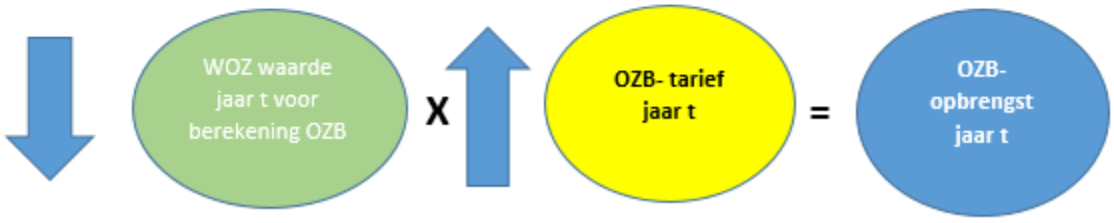

Scenario's:

1. **WOZ-waarde stijgt, OZB tarief daalt, waardoor de OZB opbrengst gelijk blijven. De gemiddelde aanslag voor de inwoner blijft gelijk, indien de WOZ-waarde stijging hetzelfde is als de gemiddelde stijging.**

2. **WOZ-waarde daalt, OZB tarief stijgt, waardoor de OZB opbrengst gelijk blijven. De gemiddelde aanslag voor de inwoner blijft gelijk, indien de WOZ-waarde daling hetzelfde is als de gemiddelde daling.**

Indien de waardedaling of – stijging bij een woning anders is dan de gemiddelde waardedaling- of stijging dan kan de aanslag wel stijgen of dalen.

WOZ-waarden

Eerst medio oktober 2026 komt er vanuit BsGW een eerste prognose van de WOZ-waarden voor belastingjaar 2027. Op 15 november 2026 volgt er een actualisatie van die prognose. De OZB-tarieven zullen op basis van deze nieuwe prognose wijzigen. Daardoor zal de gemeenteraad de gewijzigde tarieven 2027 definitief vaststellen in december 2026.

In de prognoses wordt rekening gehouden met een aantal onzekerheden. De wereld is volop in beweging. Het zijn onzekere tijden, die -al dan niet met enige vertraging- ook z'n weerslag hebben op de vastgoedmarkt. Een aantal actuele onzekerheden zijn:

- Rijksbeleid
- Fiscaal regime
- Vastgoedmarkt en stagnerende woningmarkt
- Inflatie en veranderende rentepercentages
- Stikstofcrisis
- Transitie van kantoren naar minimaal label C per 1-1-2023

Bovenstaande zaken hebben in meer of mindere mate invloed op de prijzen van vastgoed, in het bijzonder op de niet-woningen. Alleen de energieprijzen kunnen al gigantische impact hebben op de bedrijfsvoering van ondernemers. Niet alleen bij grote fabrieken, maar ook bij de bakker op de hoek.
Voor de voorspelling van de OZB-opbrengsten niet-woningen vinden vooroverleggen plaats met grote bedrijven. Hiermee wordt getracht een goede prognose op te stellen over te verwachtte OZB-opbrengsten. Door deze factoren zijn dit soort vooroverleggen meer complex omdat het kwantificeren van deze onzekerheden niet eenvoudig is.

De OZB-tarieven (woingen en niet woningen) worden niet met 3,4% geïndexeerd doch de OZB-opbrengsten (woningen en niet woningen) worden 3,4% geïndexeerd.

Areaaluitbreiding

Door uitbreiding van een gebied, bijvoorbeeld door de bouw van een nieuwe woonwijk of nieuwe fabriek stijgt het areaal van de gemeente. Dit betekent dat er nieuwe woningen of niet-woningen meegenomen worden in de OZB. Dit areaal zorgt voor extra opbrengsten voor de gemeente. Negatief areaal door sloop van gebouwen leidt tot minder opbrengsten voor de gemeente.

3.2.2 Precariobelasting

De Verordening precariobelasting 2027 is gebaseerd op artikel 228 van de gemeentewet. Precariobelasting kan worden geheven ter zake van het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. Omdat het een algemene belasting betreft is een onderzoek naar de kostendekkendheid van de tarieven niet van toepassing.

In Sittard-Geleen heffen wij alleen precariobelasting over de terrassen en standplaatsen die staan op gemeentegrond. De hoogte van de precariobelasting is afhankelijk van de grootte van het terras of de standplaats.

De tarieven voor de terrassen en de standplaatsen indexeren wij met 3,4% Een standplaatshouder betreft bijvoorbeeld een loempia- of oliebollenkraam die niet op de week- of wijkmarkten staan.

Tabel wijziging tarieven precariobelasting

Precariobelasting	2026	2027	wijziging*
Terras, per jaar per m2	€ 15,60	€ 16,10	+3,21%
Standplaats, per dag per m1	€ 2,05	€ 2,10	+2,44%
Standplaats bijzondere locaties per m1	€ 7,80	€ 8,05	+3,21%

* Door afronding op € 0,05 wijkt de stijging van de tarieven af van de indexering van 3,4%.

Deze tarieven zijn historisch tot stand gekomen en worden in principe ieder jaar geïndexeerd.

Voorstellen tot beleidsmatige aanpassing van de verordening

Geen voorstellen.

3.2.3 Reclamebelasting

De Verordening Reclamebelasting 2027 is gebaseerd op artikel 227 van de gemeentewet. Reclamebelasting kan worden geheven ter zake van openbare aankondigingen welke zichtbaar zijn vanaf de openbare weg. In 2008 is gekozen voor de reclamebelasting als meest geschikte belasting voor de financiering van een ondernemersfonds c.q. Centrummanagement. De reclamebelasting is vrij eenvoudig te heffen met als uitgangspunt een solidariteitstarief voor iedere ondernemer met daar bovenop beperkte verhogingen/differentiatie naarmate de grootte van de reclamevoering.

In 2009 is de reclamebelasting door de raad vastgesteld ter financiering van het centrummanagement. In 2015 is ervoor gekozen om de samenwerking met centrummanagement voort te zetten in een nieuwe structuur en nieuwe opzet (coöperatie vorm). Ook in deze periode wordt de reclamebelasting ingezet ter financiering van het Centrummanagement. Aangezien het een algemene belasting betreft is een onderzoek naar de kostendekkendheid van de tarieven niet van toepassing.

De opbrengst van de reclamebelasting storten wij na aftrek van de uitvoeringskosten volledig door naar centrummanagement Sittard en Geleen. Een verhoging van deze belasting heeft geen effect op de begroting van de gemeente.

De afspraken met het centrummanagement om de reclamebelasting afwijkend te verhogen zijn afgelopen in 2025. Daardoor wordt het tarief in 2027 verhoogd volgens de algemene indexatie van 3,4%.

Tabel wijziging tarieven reclamebelasting

Reclamebelasting	Tarief 2026*	Tarief 2027*
Het aangewezen gebied, de straten zoals genoemd in artikel 2 lid 1 van de verordening en zoals aangegeven op de bij deze verordening behorende kaart		
a. indien de oppervlakte van de reclameobjecten minder is dan 0,1 m^2	€ 0,00	€ 0,00
b. indien de oppervlakte van de reclameobjecten 0,1 m^2 is of meer maar minder dan 0,5 m^2	€ 498,00	€ 510,00
c. indien de oppervlakte van de reclameobjecten 0,5 m^2 is of meer maar minder dan 10 m^2	€ 548,00	€ 564,00
d. indien de oppervlakte van de reclameobjecten 10 m^2 is of meer maar minder dan 30 m^2	€ 607,00	€ 624,00
e. indien de oppervlakte van de reclameobjecten 30 m^2 is of meer	€ 770,00	€ 792,00

* De tarieven worden afgerond op hele euro's.
** Door afronding op hele euro's wijkt de stijging van de tarieven af van de indexering van 3,4 %.

Voorstellen tot beleidsmatige aanpassing van de verordening

Geen voorstellen.

3.2.4 Hondenbelasting

Hondenbelasting is een algemene belasting welke wordt geheven voor het houden van een hond binnen de gemeente.

Tabel berekening kostendekkendheid hondenbelasting

Taakveld	Kosten	Bedrag
0.64	Belastingen overig	€ 17.900
1.2	Personeelskosten	€ 101.702
5.7	Openbaar groen en recreatie	€ 125.801
6.3	Kwijtschelding eerste hond	€ 17.000
7.4	Milieubeheer	€ 72.000
0.4	Overhead	€ 62.431
0.8	BTW / BCF	€ 15.120
Totaal Kosten		**€ 411.954**

Opbrengsten		Bedrag
1.1	1e hond	€ 350.667
1.2	2e hond	€ 48.300
1.3	3e hond e.v.	€ 8.501
1.4	Kennel	€ 3.696
Totaal Opbrengsten		**€ 411.164**

Totaaloverzicht	Bedrag
Totaal kosten	€ 411.954
Totaal opbrengsten	€ 411.164
Kostendekkendheidpercentage	**100%**

Hondenbelasting heeft echter binnen deze gemeente het karakter van een bestemmingsheffing. Dit houdt in dat de insteek is om de opbrengsten nagenoeg gelijk te houden aan de kosten en in geen geval te laten uitstijgen boven de kosten. Om die reden wordt hier afgezien van toepassing van de index van 3,4%. De tarieven voor belastingjaar 2027 blijven dan ook ongewijzigd ten opzichte van die van belastingjaar 2026.

Tabel tarieven hondenbelasting

Categorie	2026	2027
1e hond	€ 47,76	€ 47,76
2e hond	€ 64,32	€ 64,32
Iedere hond boven het aantal van twee	€ 80,88	€ 80,88
Kennel	€ 169,20	€ 169,20

Voorstellen tot beleidsmatige aanpassing van de verordening

Geen voorstel.

3.2.5 Toeristenbelasting

Onder de naam `toeristenbelasting' wordt een belasting geheven ter zake van het houden van verblijf binnen de gemeente door personen die niet als ingezetene met een adres in de gemeente in de basisregistratie personen zijn ingeschreven. De gemeente ontvangt namelijk van het Rijk een bedrag per inwoner, voor toeristen ontvangt de gemeente geen geld, terwijl toeristen ook profiteren van de openbare ruimte zoals het onderhoud van de wegen.

De toeristenbelasting is een algemene belasting waardoor het toegestaan is om meer dan kostendekkend te zijn. Wij zijn overigens geheel vrij in de besteding van de opbrengst.

De directe kosten voor toerisme omvatten onder andere de VVV Zuid-Limburg, het onderhoud van het fietsknooppunt en kleine losse initiatieven op het gebied van vrije tijdseconomie. Toeristen maken ook gebruik van de faciliteiten binnen de Gemeente Sittard-Geleen, zoals de infrastructuur en de evenementen die georganiseerd worden.

De tarieven per persoon per nacht van de toeristenbelasting worden voor 2027 geïndexeerd met het 3,4%.

Toeristenbelasting	2026	2027
Campingtarief	€ 1,28	€ 1,32
Logies en vakantiewoningen	€ 2,04	€ 2,11
Hotels, pensions, B&B	€ 2,66	€ 2,75

Voorstellen tot beleidsmatige aanpassing van de verordening

Geen voorstellen.

3.2.6 Parkeerbelastingen

Onder de naam parkeerbelastingen worden de volgende belastingen geheven:

- Een belasting voor het parkeren van een voertuig op daartoe aangewezen gemeentelijke parkeerplaatsen;
- Een belasting voor de door de gemeente uitgegeven parkeervergunningen en parkeerabonnementen.

Het niet voldoen van de parkeerbelasting bij een parkeerplaats levert een naheffingsaanslag parkeerbelastingen met een kostenopslag op. Deze kostenopslag is wettelijk gemaximeerd. Deze bedroeg in 2026 € 82,00 en wordt voor 2027 € 84,30. Voor het in rekening mogen brengen van deze kostenopslag moet vooraf in de begroting worden aangetoond dat hier de maximaal 100% kostendekkingsnorm niet wordt overschreden. Daartoe dient onderstaand overzicht.

Berekening kostendekkendheid naheffingsaanslag parkeren

taakveld	Kosten	Bedrag
0.64	Belastingen overig	€ 83.605
1.1	Informatieverwerkingskosten	€ 12.031
1.1	Personeelskosten	€ 148.200
0.4	Overhead	€ 41.627
0.8	BTW / BCF	€ 2.526
Totaal Kosten		**€ 287.989**

Opbrengsten		Bedrag
1.1	Naheffingsaanslagen	€ 230.140
Totaal Opbrengsten		**€ 230.140**

Totaaloverzicht	Bedrag
Totaal kosten	€ 287.989
Totaal opbrengsten	€ 230.140
Kostendekkendheidpercentage	**80%**

De parkeertarieven worden voor 2027 niet verhoogd. De parkeertarieven hebben een relatie met meerdere factoren die van belang zijn voor en goed functionerende stadsdeelcentra. Hier is een ander afwegingskader op van toepassing dan een indexering. Dit is ook het geval voor de privaatrechtelijke tarieven zoals garages.

Voorstellen tot beleidsmatige aanpassing van de verordening

Continueren van de parkeermaatregelen 2023 door het niet verhogen van de overige vergunningen en kraskaarten in 2027.

3.3 AFVALSTOFFENHEFFING EN RIOOLHEFFING

3.3.1 Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing

In de Wet milieubeheer is vastgelegd dat de gemeente zorgdraagt dat de huishoudelijke afvalstoffen worden ingezameld bij elk binnen haar grondgebied gelegen perceel waar zodanige huishoudelijke afvalstoffen geregeld kunnen ontstaan. De inzamelplicht geldt niet voor grove huishoudelijke afvalstoffen.

De gemeenteraad kan daartoe een heffing instellen ter bestrijding van de kosten die verbonden zijn aan het beheer van huishoudelijke afvalstoffen. Deze afvalstoffenheffing is dan ook een bestemmingsbelasting die wordt geheven op basis van de Wet Milieubeheer. Een bestemmingsbelasting betekent dat de opbrengsten de kosten niet mogen overschrijden. Er mag dus geen winst op de afvalstoffenheffing worden gemaakt. De inzameling en verwerking van huishoudelijk afval is uitbesteed aan de NV RWM (afvalinzameling en reiniging Westelijke Mijnstreek).

Voor de afvalstoffenheffing geldt het principe van kostendekkende tarieven. Dat betekent dat het beleid erop is gericht dat de kosten van afvalverwerking volledig in rekening worden gebracht bij de gebruikers. In de begroting zijn de kosten gelijk aan de opbrengsten. Bij de jaarrekening wordt het daadwerkelijke overschot/tekort van een bepaald jaar gestort dan wel gedekt uit de bestemmingsreserve of voorziening afvalverwerking.

De afvalstoffenheffing is gebaseerd op de productbegroting RWM, kosten en baten BsGW en een interne toerekening van kosten aan het beleidsveld afval. Binnen de productbegroting van RWM zijn we geconfronteerd met forse stijgingen van het tarief voor diensten en verwerking.

Het vastrecht afvalstoffenheffing stijgt van € 242,52 (2026) naar € 282,96 (2027).

Dit als gevolg van een stijging van de door het Rijk opgelegde CO2-heffing. Het Rijk heeft voorgesteld de CO2-heffing op verbranden van afval de komende jaren stapsgewijs te laten stijgen tot een bedrag van € 295 per ton CO2 in 2030. Voor 2026 gold een tarief van € 100,70 per ton en in 2027 zal dit € 149,30 per ton bedragen. De komende jaren zal dit tarief verder oplopen en daarmee de tarieven negatief beïnvloeden.

Naast de stijging van de CO2-heffing zal ook de door het Rijk opgelegde afvalverbrandingsbelasting de komende jaren stapsgewijs stijgen. Het huidig tarief zal van € 40,85 naar een bedrag van € 113,81 in 2035 stijgen. De afvalverbrandingsbelasting blijft voor 2027 echter nog ongewijzigd en zorgt daarmee niet voor een verdere stijging van verwerkingskosten. Deze ontwikkeling zorgt wel voor een verdere stijging van de tarieven in de toekomst.

Wij kiezen er daarom voor in het voorstel enkel onontkoombare aanvullende kosten, vanuit rijkswege opgelegd, mee te nemen in de tariefstijging. Dit zorgt ook voor een minder sterke stijging van het tarief (€ 0,06 in plaats van € 0,13 per kg). Een sterke stijging kan namelijk zorgen voor een ongewenste toename in het aantal dumpingen van afval.

Ook de kosten van de dienstverlening van de RWM stijgen fors. De kosten voor diensten zijn geïndexeerd met 9%. Dit door toedoen van stijgende personeelskosten (CAO), gestegen brandstof- en energieprijzen en kosten voor uitbesteed werk.

Met het bovenstaande in acht genomen, stijgt dan het vastrecht van € 242,52 naar € 282,96. Het gemiddeld variabel recht stijgt van € 118,69 naar € 121,82. In deze tariefberekening is rekening gehouden met een onttrekking uit de voorziening van € 830.000. In de voorziening blijft voldoende ruimte om schommelingen en beleidsmatige aanpassingen op te vangen.

De tarieven 2027 voor de milieuparken (de zogenaamde poorttarieven) zijn vastgesteld in afstemming met de overige gemeentelijk deelnemers in de NV RWM (gemeenten Beek, Stein en Echt-Susteren).

Kostdekkendheid afvalstoffenheffing

Kosten		**Bedrag**
0.64	Belastingen overig (oa BsGW)	€ 295.739
2.1	Verkeer en wegen (reiniging)	€ 2.097.766
6.3	Kwijtschelding en incontinentie	€ 955.000
7.3	Afval	€ 13.762.683
7.3.1	Onttrekking voorziening (uitvoeringsplan afval)	€ -830.000
9.33	Personeelskosten	€ 428.876
	Overhead	€ 216.397
	BTW	€ 2.034.105
Totaal Kosten		**€ 18.960.566**

Opbrengsten		**Bedrag**
1.1	Vast recht	€ 12.690.756
1.2	Variabel recht	€ 5.603.500
1.3	Overige bijdragen	€ 666.310
Totaal Opbrengsten		**€ 18.960.566**

Totaaloverzicht	**Bedrag**
Totaal kosten	€ 18.960.566
Totaal opbrengsten	€ 18.960.566
Kostendekkendheidpercentage	**100,00%**

Medische kortingsregeling
Huishoudens met een medische indicatie produceren medisch afval dat niet gescheiden kan worden. Dit afval dient aangeboden te worden als restafval, een betaalde afvalstroom. Huishoudens met een medische indicatie hebben recht op een vermindering van de totaal verschuldigde belasting voor restafval van 60% met een maximum van € 150,00 per belastingjaar.

Extra restafvalcontainer voor huishoudens met medische indicatie
Met ingang van 2023 wordt huishoudelijk restafval 1x per 4 weken opgehaald (voorheen 1x per 2 weken). Huishoudens met een medische indicatie produceren meer restafval door medische redenen. Sinds 2024 hebben huishoudens met een medische indicatie recht op één gratis extra restafvalcontainer b.

Kwijtschelding op het vastrecht en diftar
Huishoudens met recht op kwijtschelding hebben recht op kwijtschelding van het volledige vastrecht en tot maximaal € 88,00 op het variabel recht (DIFTAR).

Voorstellen tot beleidsmatige aanpassing van de verordening

Geen voorstellen.

3.3.2 Rioolheffing

De rioolheffing is een bestemmingsbelasting die wordt geheven op basis van de Gemeentewet. Daar is vastgelegd dat onder de naam rioolheffing een belasting kan worden geheven ter bestrijding van kosten die voor de gemeente verbonden zijn aan het waterbeheer. Essentie van de kostenverhaling bij de rioolheffing is dat de gemeente drie zorgplichten heeft en de kosten daarvan mag laten vergoeden door de inwoners. De zorgplichten zijn:

- een afvalwaterzorgplicht;
- een hemelwaterzorgplicht;
- een grondwaterzorgplicht.

De opbrengsten van de rioolheffing moeten uitsluitend aan deze zorgplichten worden uitgegeven. De wijze waarop de gemeente aan de zorgplichten voldoet is beschreven in het beleidsplan water- en klimaatadaptatie.
Voor de rioolheffing geldt het principe van maximaal kostendekkende tarieven. Dat betekent dat het beleid erop is gericht dat de kosten van riolering volledig in rekening worden gebracht bij de eigenaren van woningen en bedrijven. In de begroting zijn de kosten gelijk aan de opbrengsten. Bij de jaarrekening wordt het daadwerkelijke overschot/tekort van een bepaald jaar gestort c.q. gedekt uit de bestemmingsreserve of voorziening riolering.

De rioolheffing per woning of per niet woning stijgt van € 242,16 (2026) naar € 251,88 (2027).

Kostendekkendheid rioolheffing

Kosten		**Bedrag**
0.64	Belastingen overig (oa BsGW)	€ 286.652
2.1	Verkeer en wegen (reiniging)	€ 2.546.105
2.1.1	Onderhoud bermen en onkruidbestrijding verharding	€ 360.000
7.2	Riolering	€ 7.396.559
9.33	Personeelskosten	€ 636.743
	Overhead	€ 272.569
	BTW	€ 1.000.917
Totaal Kosten		**€ 12.499.545**

Opbrengsten		**Bedrag**
1.1	Rioolheffing woningen	€ 11.721.370
1.2	Rioolheffing niet-woningen	€ 776.871
Totaal Opbrengsten		**€ 12.498.241**

Totaaloverzicht	**Bedrag**
Totaal kosten	€ 12.499.545
Totaal opbrengsten	€ 12.498.241
Kostendekkendheidpercentage	**99,99%**

Voorstellen tot beleidsmatige aanpassing van de verordening

Geen voorstellen.

3.4 RECHTEN

3.4.1 Marktgelden

Onder de naam ‘marktgelden’ worden rechten geheven voor het gebruik of genot van de door burgemeester en wethouders als markt aangewezen openbare grond. Daarnaast worden ‘marktpromotiegelden’ geheven voor promotie van de markten. De tarieven zijn geïndexeerd zijn voor 2027 geïndexeerd met 3,4 %.

Kostendekkendheid marktgelden

Taakveld	Kosten	Bedrag
0.64	Belastingen overige	€ 6.750
3.3	Week- en wijkmarkten	€ 157.743
3.4	Jaarmarkten	€ 43.196
3.4	Personeelskosten	€ 139.345
0.4	Overhead	€ 66.593
0.8	BTW	€ 21.725
Totaal Kosten		**€ 435.352**

Opbrengsten		Bedrag
	Week- en wijkmarkten	€ 260.452
	Jaarmarkten	€ 79.628
Totaal Opbrengsten		**€ 340.080**

Totaaloverzicht	Bedrag
Totaal kosten	€ 435.352
Totaal opbrengsten	€ 340.080
Kostendekkendheidpercentage	**78%**

In de tarieventabel maken wij onderscheid tussen vaste standplaatsen, dagplaatsen en standwerkersplaatsen.

Daarnaast is de oppervlakte die in gebruik genomen wordt bepalend voor het tarief. Er wordt ook tariefdifferentiatie toegepast door onderscheid te maken tussen markten in en buiten de stadscentra en de jaarmarkten. Wij verhogen de tarieven van de weekmarkt conform de algemene indexatie van 3,4%. De tarieven zijn historisch tot stand gekomen.

Voorstellen tot beleidsmatige aanpassing van de verordening

Geen voorstellen.

3.4.2 Lijkbezorgingsrechten

Onder de naam 'lijkbezorgingsrechten' worden rechten geheven voor het gebruik van een begraafplaats en voor de door de gemeente verleende diensten. De Verordening op het beheer en gebruik van de algemene begraafplaatsen voor de gemeente Sittard-Geleen 2012 en de Wet op de lijkbezorging is van toepassing. De prognose van de opbrengsten is gebaseerd op een gemiddelde van de realisatie van de afgelopen jaren.
Voor 2027 zijn de tarieven geïndexeerd met 3,4 %.

Kostendekkendheid begraafplaatsen

Kosten		**Bedrag**
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	€ 272.530
9.33	Personeelskosten	€ 158.617
	Overhead	€ 97.824
	BTW	€ 12.882
Totaal Kosten		**€ 541.853**

Opbrengsten		**Bedrag**
1	Algemeen	€ 0
2	Rechten voor begraven van lijken, bijzetten van asbussen of verstrooien van as alsmede het gebruik van graven.	€ 205.271
3	Verhoging buitengewone uren	€ 0
4	Verlengen grafrechten	€ 210.404
5	Bijhuren in verband met bijzetten	€ 0
6	Rechten plaatsen graftekens	€ 5.953
7	Lichten	€ 12.211
8	Onderhoudsvrije graven	€ 0
9	Reserveren grafruimte	€ 1.299
Totaal Opbrengsten		**€ 435.138**

Totaaloverzicht	**Bedrag**
Totaal kosten	€ 541.853
Totaal opbrengsten	€ 435.138
Kostendekkendheidpercentage	**80,31%**

Het onderhoud van de begraafplaats valt onder het onderhoud openbare ruimte. De kwaliteit van het onderhoud is vastgesteld in het IBOR-beleidsplan. Voor begraafplaatsen hanteren wij kwaliteitsniveau basis.

Voorstellen tot beleidsmatige aanpassing van de verordening

Geen voorstellen.

3.4.3 Scheepvaartrechten

Scheepvaartrechten

Onder de naam “haven- en kadegeld” wordt een recht geheven ter zake van het innemen van een ligplaats. Onder de naam “opslaggeld” wordt een recht geheven ter zake van opslag van zaken. De tarieven worden voor 2027 geïndexeerd met 3,4%.

Kostendekkendheid havens

Kosten		**Bedrag**
2.3	Personeelskosten	€ 71.206
2.4	Economische havens en waterwegen	€ 177.631
	Overhead	€ 29.134
	BTW	€ 0
Totaal Kosten		**€ 277.971**

Opbrengsten		**Bedrag**
1	Haven- en kadegeld	€ 249.381
2	Opslaggeld	€ 0
Totaal Opbrengsten		**€ 249.381**

Totaaloverzicht	**Bedrag**
Totaal kosten	€ 277.971
Totaal opbrengsten	€ 249.381
Kostendekkendheidpercentage	**89,71%**

Voorstellen tot beleidsmatige aanpassing van de verordening

Geen voorstellen.

3.4.4 Aanlegrechten uitweg

Onder de naam “aanlegrechten uitweg” wordt een recht geheven wegens het door of vanwege de gemeente realiseren van een uitweg van een gebouw of particulier terrein De tarieven worden voor 2027 geïndexeerd met 3,4%.

Kostendekkendheid aanlegrechten

Kosten		**Bedrag**
2.1	aanleg inritten	€ 15.000
	Overhead	€ 0
	BTW	€ 0
Totaal Kosten		**€ 15.000**

Opbrengsten		**Bedrag**
1	Aanlegrechten	€ 1.723
2	Aanlegrechten	€ 12.324
Totaal Opbrengsten		**€ 14.047**

Totaaloverzicht	**Bedrag**
Totaal kosten	€ 15.000
Totaal opbrengsten	€ 14.047
Kostendekkendheidpercentage	**93,65%**

Voorstellen tot beleidsmatige aanpassing van de verordening

Geen voorstellen.

3.4.5 Rioolaansluitrechten

Onder de naam “aansluitrecht riolering” wordt een recht geheven ten aanzien van de door de gemeente verstrekte dienstverlening in verband met het tot stand brengen van een directe of indirecte aansluiting van een eigendom op het gemeentelijke rioolstelsel. De tarieven worden voor 2027 geïndexeerd met 3,4%.

Kostendekkendheid rioolaansluitrechten

Kosten		**Bedrag**
1.1	Exploitatiekosten, aannemer	€ 87.640
	Overhead	€ 0
	BTW	€ 18.404
Totaal Kosten		**€ 106.044**

Opbrengsten		**Bedrag**
4	Aanlegrechten	€ 104.470
Totaal Opbrengsten		**€ 104.470**

Totaaloverzicht	**Bedrag**
Totaal kosten	€ 106.044
Totaal opbrengsten	€ 104.470
Kostendekkendheidspercentage	**98,52%**

Voorstellen tot beleidsmatige aanpassing van de verordening

Geen voorstellen.

3.5 LEGES

Voor een dienst of product van de gemeente betaalt de aanvrager leges. Vraagt men bijvoorbeeld een paspoort, rijbewijs of omgevingsvergunning aan, dan brengt de gemeente leges in rekening. Men moet ook leges betalien als bijvoorbeeld in vergunningsvaanvraag wordt afgewezen. Want het gaat niet om het eindresultaat maar om een vergoeding voor het in behandeling nemen van de aanvraag.

Wij kennen drie categorieën (hoofdstukken) van legesheffing;

1. Leges voor algemene dienstverlening
2. Leges omgevingsrecht (Omgevingswet)
3. Leges voor dienstverlening vallend onder de Europese dienstrenrichtlijn (EDR)

Ook voor de legestarieven geldt het beginsel van maximaal 100% kostendekking. Een aantal legestarieven worden door het Rijk echter wettelijk gemaximeerd:

- Hoofdstuk 1 paragraaf 2: reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart (NIK);
- Hoofdstuk 1 paragraaf 3: rijbewijzen;
- Hoofdstuk 1 paragraaf 7: verklaring omtrent gedrag (VOG) en naturalisatietarieven;
- Hoofdstuk 1 paragraaf 9: Wet op de kansspelen en Speelautomatenbesluit 2000.

De gemeenteraad stelt de overige legestarieven vast. Nagenoeg alle legestarieven worden met 3,4% geïndexeerd. Dit met uitzondering van de wettelijke tarieven en de legestarieven onder hoofdstuk 2 paragraaf 3 (leges bouwactiviteiten). Dit laatste omdat hier al sprake is van maximaal 100% kostendekking.

Onderstaand de kostendekkendheid per hoofdstuk legestarieventabel en per paragraaf.

Tabel overzicht kostendekkendheid Legesverordening hoofdstuk 1 algemene dienstverlening

Hoofdstuk 1 Algemene dienstverlening			Taakveld	Overhead	Totale Kosten	Totale Opbrengsten	Kostendekking
paragraaf	1	Burgerlijke stand*	85.535	46.371	131.906	133.000	101%
paragraaf	2	Reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaarten	1.556.116	228.811	1.784.927	1.773.119	99%
paragraaf	3	Rijbewijzen	282.582	66.266	348.848	301.487	86%
paragraaf	4	Verstrekkingen uit de basisregistratie personen*	50.872	16.886	67.758	64.199	95%
paragraaf	5	Bestuursstukken*	0	0	0	0	
paragraaf	6	Vastgoedinformatie*	0	0	0	0	
paragraaf	7	Overige publiekszaken*	26.167	4.978	31.145	26.351	85%
paragraaf	8	Gemeentearchief Sittard-Geleen	0	0	0	0	
paragraaf	9	Bijzondere wetten*	177.065	71.554	248.619	205.859	83%
paragraaf	10	Diversen*	9.936	1.937	11.873	5.716	48%
Kostendekking hoofdstuk 1			**2.188.273**	**436.803**	**2.625.076**	**2.509.731**	**96%**

De opbrengsten met een * zijn geïndexeerd met het algemene indexeringspercentage van 3,4%. De overige leges zijn afhankelijk van maximumtarieven van het Rijk. Doordat het Rijk deze nog niet (allemaal) heeft gepubliceerd in de Staatscourant, kan het zijn dat deze leges nog wijzigen. Hiertoe is het college bevoegd maar wordt de raad altijd geïnformeerd.

Tabel overzicht kostendekkendheid Legesverordening hoofdstuk 2 omgevingswet

Hoofdstuk 2 Omgevingswet			Taakveld	Overhead	Totale Kosten	Totale Opbrengsten	Kostendekking
paragraaf	1	Algemene bepalingen	185.430	0	185.430	0	
paragraaf	2	Voorfase	436.033	163.487	599.521	340.292	57%
paragraaf	3	Activiteiten met betrekking tot bouwwerken	1.183.760	423.762	1.607.522	2.546.301	158%
paragraaf	4	Activiteiten met betrekking tot cultureel erfgoed en werelderfgoed	106.951	37.908	144.859	20.225	14%
paragraaf	5	Milieubelastende activiteiten	35.343	0	35.343	57.375	162%
paragraaf	6	Lozingsactiviteiten	569	243	812	838	103%
paragraaf	7	Aanlegactiviteiten	76.881	32.805	109.686	92.060	84%
paragraaf	8	Overige activiteiten	44.420	18.954	63.374	36.678	58%
paragraaf	9	Maatwerkvoorschriften	1.386	0	1.386	2.250	162%
paragraaf	10	Gelijkwaardigheid	0	0	0	0	
paragraaf	11	Overige tarieven	27.762	11.846	39.608	21.283	54%
paragraaf	12	Modaliteiten	164.196	65.627	229.823	148.164	64%
paragraaf	13	Vermindering*	0	0	0	-255.219	
paragraaf	14	Teruggaaf	0	0	0	0	
Kostendekking hoofdstuk 2			**2.262.732**	**754.633**	**3.017.365**	**3.010.247**	**100%**

*Paragraaf 13 Vermindering heeft een directe band met de bouwleges uit de paragrafen 2 en 3. Het is in principe geen opbrengst doch de vermindering welke wordt verrekend met de opbrengsten uit paragraaf 2 en 3. Zie onderstaande toelichting.

De gemiddelde bouwsommen stijgen door o.a. inflatie en economische invloeden zodanig dat bij gelijkblijvende tarieven er een hogere opbrengst te verwachten is. Daardoor worden de tarieven voor de leges Omgevingswet paragraaf 3 niet geïndexeerd. De overige tarieven zijn voor 2027 geïndexeerd met 3,4%.

Tabel overzicht kostendekkendheid leges hoofdstuk 3 Europese dienstenrichtlijn

Hoofdstuk 3 Europese dienstenrichtlijn			Taakveld	Overhead	Totale Kosten	Totale Opbrengsten	Kostendekking
paragraaf	1	Horeca	43.089	9.121	52.210	39.917	76%
paragraaf	4	Organiseren evenementen of markten	33.521	9.553	43.074	11.352	26%
paragraaf	7	Overige vergunningverlening	18.392	2.371	20.763	9.274	45%
Kostendekking hoofdstuk 3			**95.002**	**21.045**	**116.047**	**60.543**	**52%**

Hoofstuk 3 is een kleiner onderdeel van de legestarieventabel dat voor een groot deel bestaat uit horeca- en evenementenvergunningen. Vanwege de maatschappelijke betekenis ervan is dit bij de gemeente Sittard-Geleen en veel andere gemeenten niet kostendekkend. Alle tarieven van titel 3 zijn geïndexeerd met 3,4%.

Tabel overzicht kostendekkendheid totale legestarieventabel 2027

Recapitulatie hoofdstuk 1, 2 en 3	Taakveld	Overhead	Totale Kosten	Totale Opbrengsten	Kostendekking
Kostendekking Hoofdstuk 1 (algemene dienstverlening)	2.188.273	436.803	2.625.076	2.509.731	96%
Kostendekking Hoofdstuk 2 (omgevingsrecht)	3.017.364	0	3.017.364	3.010.247	100%
Kostendekking Hoofdstuk 3 (Europese dienstenrichtlijn)	95.002	21.045	116.047	60.543	52%
Kostendekking totale tarieventabel	**5.300.639**	**457.848**	**5.758.487**	**5.580.521**	**97%**

Voorstellen tot beleidsmatige aanpassing van de verordening

Bij het vaststellen van de legestarieventabel 2027 zullen enige kleinere legesfeiten worden geformuleerd en aan de tarieventabel worden toegevoegd en van legestarieven worden. De legesverordening als zodanig blijft ten opzichte van 2026 ongewijzigd.